

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

19/3142-6

Camilla Closs Walmann

21.06.2019

Spesialisthelsetjenestens ansvar for å organisere transport av pasienter

Vi viser til epost av 29. januar 2019 der du spør hvor en pasientreise starter, inne i pasientens leilighet, eller utenfor huset. Bakgrunnen for henvendelsen er en uttalelse fra Pasientreiser i Vestre Viken HF, i en konkret sak, der en pasient trenger hjelp til å transporteres i trapp, i en blokk uten heis, for å komme ut til ventende drosje for reise til spesialisthelsetjenesten. Pasientreiser ved Vestre Viken uttaler at de kun er ansvarlige for selve reisen, og ikke for at pasienten kommer seg fra leiligheten og ut til kjøretøyet. De begrunner dette med at pasientreiseforskriften gjelder dekning av utgifter til "reise", i betydningen "fra dør til dør".

Det følger av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a første ledd nr. 6 spesialisthelsetjenesten skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder transport til undersøkelse eller behandling i helse- og omsorgstjenesten.

I brev av 10. juni 2011 til Helse Nord RHF (vedlagt) uttaler Helse- og omsorgsdepartementet at de regionale helseforetakene har totalansvaret for å sørge for transport til undersøkelse eller behandling i helse- og omsorgstjenesten. Ansvarer omfatter refusjon av utgifter, organisering av reiser og ledsagertjeneste i forbindelse med at pasientene skal oppsøke spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten nevnt i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6¹. Helse- og omsorgsdepartementet viste blant annet til at syketransport ikke var en oppgave som kommunene hadde lovpålagt ansvar for. I forbindelse med arbeidet med den nye pasientreiseforskriften, som trådte i kraft i 2016, viste departementet til sin uttalelse fra 2011 og gjentok konklusjonene.

Spesialisthelsetjenesten har dermed et helhetlig ansvar for å organisere et forsvarlig transporttilbud til pasientene, og må blant annet vurdere for eksempel om pasienten bør reise i ambulanse eller om reisen kan organiseres gjennom pasientreiseordningen.

¹ Reiser til følgende tilbud er omfattet av § 2-6, jf. [pasientreiseforskriften](#) §§ 1-3:

- Offentlig finansiert spesialisthelsetjeneste
- Tjeneste etter folketrygdloven kapittel 5, så som fastlege, fysioterapi og psykolog.
- Helsestasjon og familievernkontor.
- Innleggelse i og utskrivning fra sykehjem
- Reise til dialyse og døgnopphold for øyeblikkelig hjelp

Helsedirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi

Camilla Closs Walmann, tlf.: +4745878470

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Kommunens ansvar følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2. Kommunen skal blant annet ivareta pasientens behov for helsetjenester og praktisk bistand i hjemmet. Etter direktoratets vurdering er det likevel ikke grunnlag for å si at spesialisthelsetjenestens ansvar for å organisere pasientreisen starter ved utgangsdør på gateplan. Dette innebærer at spesialisthelsetjenestens ansvar også omfatter å sørge for å organisere transporten slik at en pasient for eksempel kommer seg ned fra leilighet og ut i en ventende drosje, dersom pasienten ikke får slik bistand fra andre.

Spesialisthelsetjenesten må ta stilling til hvordan det er hensiktsmessig å organisere et slikt tilbud lokalt, for eksempel gjennom samarbeidsavtaler med kommunene eller gjennom anbud og avtaler med transportører som har nødvendig utstyr og kompetanse. Etter det direktoratet har fått opplyst varierer det hvordan helseforetakene løser disse situasjonene.

Vennlig hilsen

Anita Bergh Ankarstrand e.f.
seniorrådgiver

Camilla Closs Walmann
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Helse- og omsorgsdepartementet
PASIENTREISER HF